

Universitätsbibliothek Paderborn

**Jncipit solemne opus expositionis Euangeliorum
dominicalium tocius anni reuerendi magistri Alberti de
Padua ordinis frat[rum] heremitaru[m] sancti Augustini**

Albertus <de Padua>

VIme, 1480

[Prima pars]

urn:nbn:de:hbz:466:1-30888

Sermo

quasi ignotos. ubi sint querit. querit de eorum ingratitudine
magis enim dolendum est de eo quod aliquis incurrat ingratitudinis cul-
pa. quod de beneficio perdito. Non est inueniens qui rediret et daret
gloria deo nisi hic alienigena: alterius. s. gentis. que non erat
ex israhel. Et hoc dictum est vel a christo. et tunc erunt verba qua-
si lamentatis. vel dictum est ab euangelista in diffusione iudeorum
non aut sunt reuersi ad christum. aut quod putauerunt se mundatos le-
gis virtute. aut quod metuebant se confiteri se mundatos a christo.
aut quod putabant se debere aliquid christo tribuere pro sua mundatio-
ne. aut tantum fuit gaudium salutis. quod oblitus sunt domini. quod salua-
uit eos. unde videmus hoies cum infirmantur sollicito deum querere
adulere sacerdotes. appositorum emendationis vite capite. de restitu-
tione alieni cogitare. huius sanati sunt negligunt quasi manus
dei euaserint. aut certe ideo gratias non egerunt. quod putabatur christum
tangere iudeum. eis iudeis non ex gratia sed debito sanitatem restitu-
isse. aut certe sanitatem sibi data a deo credebant. christum vero deum
non credebant. Tertio ponitur fidei istius affirmatio: Et ait ille
vade: Ecce liberalis medicus. qui non exigit de salute mercenari-
dem. sed liberum eum remittit. Quia fides tua saluum te fecit: Etiam
alihi mundati erant. sed non erant secuti salutem aie eternam propter
fidei defectum. unde maior habebat in anima lepra infidelitatis et
ingratitudinis. quod ea fuerat a qua mundati erant. Sed ille istam
eternam salutem credendo erat adeptus.

Domimica xiiii: p^o penitentia sermonis. Lxvi.

Emo per duobus dominis seruienter. Mat. 6. prima
propositum huic euangelii habet Lut. 16. reliquum vero
eiusdem. 12. Seruilius additionis esse humanam
naturam hoc ostendit euangelium. quod sibi ipsi non suffi-
ciat put etiam phariseis notum fuit. unde hoies mu-
di alienis se implicant servitutibus. ut necessaria vite aquirant
vero deo relicto. cuius naturales sunt serui. cui huic regnare est.
et sibi est cura de omnibus. unde prius euangelium nos admonet quod
tenus ralita seruitute aliena nos totos ad dei seruitum trahit
et tria facit. primo ostendit quod hominum duplex fructus sit impossibilis
z. aliena seruitus probatur miserabilis. ibi. Ideo dico vobis ne
solliciti z. 3. dei seruitus excludit eligibilis. ibi. Querite autem
z. Circa primum vtitur tali ratione. Nemo per duobus dominis
huic: et hoc ponit et probat. sed duo dominum sunt deus et mamma
et hoc optet intelligi. Et tunc excludit quod utriusque seruire est impossibili-
te. tria igit facit circa primum. premitit ei impossibilitatem duplicitas
seruitutis. dicentes enim aliqui se posse deo seruire et mundo: sed

audiatis virtutis magistrum Nemo potest duobus dñis seruere
 duos dños intelligit. bñ Criso. qui diversa contraria inungunt
 si nancq; diversi non essent. iā vñ dñs essent. non p̄t at̄ aliquas
 duob⁹ dñs huius. p̄mo quidē qz: nō sūt plures dñi h̄ vñus tñi
 qui ē in celis ut dicitur Cor. 5. hoīes tñ sponte alteri seruituti se
 submittunt. qui vere nō sunt dñi. Vla. 26. possiderunt nos dñi
 absq; te. Item si seruus est vñus nō p̄t diuidi: ut pluribus ser-
 uiat. Itē humana possibilis vix sufficit iplere obseq̄a vñi dñi
 vñ nō p̄t plurib⁹ intendere. Itē qz dñs vult hūi suū semp̄ esse pa-
 tu ad suū imp̄iū: vñ nō p̄t aliis intendere Sed dices ergo q̄ ē
 seruus hoīis non p̄t servire deo. dico q̄ imo. qz seru⁹ faciēs volū-
 tam dñi sui mansuetate. et cū caritate huius deo. qui p̄cipit huum
 dño subici. ut dñ Eph. 6. Item huitus dei est eū colere in sp̄itu
 qd̄ sp̄us h̄c facēt p̄t. qz huus nō est h̄ obligatus. h̄ deo. p̄
 Cor. 7. Seru⁹ vocatus es nō sit tibi ture. Scđo hanc impossibili-
 tatem duplicitas seruitutis probat. assumens quandā sufficientē di-
 visionem. cuius quaicq; p̄te data sequit̄ p̄positum: aut em vñ
 odio habebit et alter⁹ diliget: vtruncq; em diligere nō p̄t. quia
 diversa imp̄ant & atrarii sūt: aut: si vt̄xq; h̄z odio. tāc: vñ
 sustinebit. et alter⁹ detinet: vt̄xq; em sustinere nō p̄t. cuī sint
 adiuvicem atrarii. nec vtruncq; detinere qz iā hūi nō esset. ne-
 cessitas igitur isti⁹ divisionis sequit̄ ex hoc. qz plures dñi aduer-
 sanū adiuvicem. Si igit̄ vñ dñoz diliget. alterum vero odit.
 manifestū est qz nō p̄t servare duobus qz huius et soli quē diliget
 si ex tali seruitute reportat omodū. Si vero maius h̄z omodum
 ex seruitute eius quem odit. tunc sustinebit huitutē eius quasi
 coactus alter⁹ aut̄ detinet quē diliget. Qd̄ si vtruncq; odit huius
 et a qz metuit decepta alter⁹ huitute h̄z n̄ timet. a sic p̄z qz sp̄oni
 tñ hueret. B. Tercō isert p̄ncipale intentū Nō potestis deo
 huius māone qz s̄t duo dñm opp̄ositi. Qd̄ si qz dixerit velle huius
 p̄tim deo. p̄tim vero māmonē esse nō p̄t. qz a deo habem⁹ totū
 posse et virtutē qua seruim̄ns. et ideo totū posse requirit in suū
 seruitū. alias nō est seru⁹ h̄z fraus. Nota qz māmona ē dyab-
 olus. mundus. caro. diuicie. dyabolo huit homo. primo cū de-
 lectatur in cogitatione illicita. cogitatōni absentiens. ope perpe-
 trans. verbo vel exemplo alios peccare faciens. p̄tā in s̄fuetu-
 dñē dūcens. peccare nō erubescens: etiā malefacta defendēs. In
 qz huitute p̄tōr huit ipsi suo Tre. 5. seru⁹ dñati sūt nr̄i. Itē huit
 iniquo suo. Aug. in soliloquisi. satis dñe inimicis tuis quos
 sub pedib⁹ habes seruieris. seruit h̄mico. Jere. 17. seruire te faci
 am inimicis tuis. huit alieno. Jere. 5. huitis diis alienis die ac

Sermo

nocte. qui requiebat vobis non dabut. hanc dominatori. quod propter seruum debueret ad damnationem dicens. mihi seruisti meum ergo eris. Qui huiunt hoc modo dyabolo dei servitatem atemnunt. his eum non odiant Job. 21. Quis est omnipotens ut seruam? et. Secunda seruitus est qua aliqui huic mundo seruit ducentes vanas vitas. Rom. 1. Servierunt creature potius quam creatori. magis autem amant placere hominibus mundi quam deo. ista seruitus excludit dei servitatem. Gal. 1. Si hominibus placet rem. Christi seruus non essem. cuius seruitutis merces pomicitur Job. 21. tenent tympanum et cytharaz et letantur in voce vegani: ducunt in bonis dies suos et in punto ad inferna descendunt. C Tertia seruitus est seruire carni. vñ Phil. 3. quod propter ventre est et gloria in divisione de ventre enim fecerunt deum suum. attendententes quod bene palcat: quod soueat vestibus et ornatibus. quod luxuetur quod non grauetur superfluis laboribus: quod mollibus latitatis quietebit: quod caute seruetur sanitas. quod sollicitate infirmitas curebit. huc seruitus: seruitute dei excludit. Rom. 16. non huiunt domino sed suo ventri: cuius seruitutis merces est: quia caro sic delicate nutrita in primo prout crescat et plena fetore tradetur vermis corrodenda. spissus vero in igne cruciabitur infernali Psal. 14. Subter et sternet tinea: et eunt vermes opimentum tuum. et vmis eorum non morietur: nec ignis extinguetur. Quarta seruitus est avaricie: quod huius pecunie Coll. 3. avaricie est simulaeorum seruitus: seruunt autem huius avaricie congregando diuicias. per usuram. per fraudem. per rapinam. laborando die nocte per circuunt terras alienas. mare nauigant in frigore et estu: fame et siti: et tot se exposunt pectoribus et plura his apostolis non sustinuit. quod si pro deo facerent: nescio quis martiz Stephanus vel Laurentius posset eis merito equipari. Huius seruitus avaricie. quia diuicias non sunt eorum sed ipsi potius diuicias sunt eas custodiendo recludendo in scrinis. recognitando de ipsis. ista seruitus diuinam seruitutem excludit. vñ Ieron. Audiat hic avarus. quod senset vocabulo christiano. non posse se simul Christo et diuinitate huius meritis huius seruitutis pomicitur Luc. 15. ubi dicitur de diuite epulione. quod in inferno ardens et gutta aquae impetrare non potuit. relinquit ergo avarus istas diuicias. et vadit ad egestatem perpetuam et cetera.

Secunda pars.

Ecundo quod non per aliquos seruire deo et diuinitatis. id ostendit quod mundi seruitus sit atemnenda. cum dicitur ideo viro vobis sit. Duo autem sunt illa quod sunt necessaria in vita humana. scilicet virtus et vestitus. quodque non obstat necessitate pluribus rationibus salvator ostendit. quod eis per avariciam et mentis sollicitudinem seruendum non sit. Et sex ratiōes ad